

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MICHAL BOBEK
prednesené 7. mája 2019¹

Vec C-347/18

Alessandro Salvoni
proti
Anne Marii Fiermonteovej

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale di Milano (súd v Miláne, Taliansko)]

„Súdna spolupráca v občianskych veciach – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Článok 53 – Osvedčenie potvrdzujúce, že rozsudok vydaný súdom pôvodu je vykonateľný – Konanie – Právomoci súdu pôvodu – Ochrana spotrebiteľa – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie“

I. Úvod

1. V rámci systému zavedeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie)² sa rozsudok vydaný súdmi členského štátu uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania. Ak je vykonateľný v členskom štáte pôvodu, bude vykonateľný aj v ostatných členských štátoch bez potreby doložky vykonateľnosti.

2. S cieľom vykonať v členskom štáte rozsudok vydaný v inom členskom štáte musí žiadateľ napriek tomu poskytnúť príslušnému orgánu výkonu kópiu rozsudku a osvedčenie vydané podľa článku 53 nariadenia č. 1215/2012 potvrdzujúce, že predmetný rozsudok je vykonateľný a obsahuje výpis z rozsudku (ďalej len „osvedčenie podľa článku 53“).

3. Aký je presne charakter tohto konania a aké sú právomoci súdu pôvodu vo vzťahu k nemu? To sú v podstate otázky, ktoré položil Tribunale di Milano (súd v Miláne, Taliansko) v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Tento súd sa najmä pýta, či sa súd pôvodu poverený vydávaním osvedčenia podľa článku 53 môže v rámci svojej právomoci *ex officio* snažiť zistiť, či bol rozsudok, o ktorého výkon sa žiada, vydaný v rozpore s pravidlami o súdnej právomoci v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami, a teda či by v prípade potreby mohol informovať spotrebiteľku o takomto porušení a umožniť jej zvážiť možnosť namietat proti výkonu rozsudku v dožiadanom členskom štáte.

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

² Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1 (tiež známe ako „nariadenie Brusel I bis“).

II. Právo Únie

4. Odôvodnenie 26 nariadenia č. 1215/2012 znie nasledovne:

„Vzájomná dôvera vo výkon súdnictva v Únii opodstatňuje zásadu, že rozsudky vydané v jednom z členských štátoch by sa mali uznávať vo všetkých členských štátoch bez potreby osobitného konania. Cieľ urýchliť cezhraničné súdne konania a obmedziť vynaložené náklady okrem toho opodstatňuje zrušenie vyhlásenia vykonateľnosti rozsudku pred jeho výkonom v dožiadanom členskom štáte. V dôsledku toho by sa s rozsudkom vydaným súdom v členskom štáte malo nakladať tak, ako keby bol tento rozsudok vydaný v dožiadanom členskom štáte.“

5. Článok 17 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 stanovuje:

„Vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bodu 5, ak ide:

...

- c) vo všetkých ostatných prípadoch o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností.“

6. V zmysle článku 18 ods. 2 nariadenia č. 1215/2012 „druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko“.

7. Článok 42 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 stanovuje:

„Na účely výkonu rozsudku vydaného v členskom štáte v inom členskom štáte predloží navrhovateľ príslušnému orgánu výkonu:

- a) vyhotovenie rozsudku, ktoré spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti; a
- b) osvedčenie vydané podľa článku 53, ktoré osvedčuje vykonateľnosť rozsudku a ktoré obsahuje výpis rozsudku a prípadne aj relevantné informácie o náhrade trov konania a výpočte úrokov.“

8. Článok 45 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 stanovuje:

„Uznanie rozsudku sa na návrh zainteresovaného účastníka zamietne:

...

- e) ak je rozsudok v rozpore s:

- i) oddielmi 3, 4 alebo 5 kapitoly II, ak bol žalovaným poistník, poistený, oprávnený z poistenia alebo poškodený, spotrebiteľ alebo zamestnanec, alebo;...”

9. V zmysle článku 46 nariadenia č. 1215/2012 „výkon rozsudku sa na návrh osoby, proti ktorej sa žiada o výkon, zamietne, ak sa preukáže existencia niektorého z dôvodov uvedených v článku 45“.

10. V zmysle článku 53 nariadenia č. 1215/2012 „súd pôvodu na žiadosť zainteresovaného účastníka vydá osvedčenie na tlačive v prílohe I“.

III. Skutkový stav, konanie a prejudiciálna otázka

11. Návrhom podaným 3. novembra 2015 požiadal pán Alessandro Salvoni, advokát so sídlom v Miláne, Tribunale di Milano (súd v Miláne) o vydanie platobného rozkazu proti pani Anne Marii Fiermonteovej (bydliskom v Hamburgu) na zaplatenie dlžnej sumy ako odmeny za právne služby, ktoré jej poskytol v konaní týkajúcom sa závetu.

12. Dňa 26. októbra 2015 vydal Tribunale di Milano (súd v Miláne) platobný rozkaz na zaplatenie sumy vo výške 53 297,68 eura spolu s úrokmi a trovami konania (ďalej len „predmetný platobný rozkaz“).

13. Pani Fiermonteová voči predmetnému platobnému rozkazu nepodala odpor a stal sa právoplatným. Pán Salvoni požiadal Tribunale di Milano (súd v Miláne) vo vzťahu k predmetnému platobnému rozkazu o vydanie osvedčenia podľa článku 53.

14. No po vykonaní rýchleho vyhľadávania na internete vykonaného *ex offio* a po preskúmaní podaní pána Salvoniho vnútroštátny súd dospel k záveru, že: (i) vzťah medzi pani Fiermonteovou a pánom Salvonim má spotrebiteľskú povahu, a (ii) pán Salvoni smeruje svoju činnosť do členského štátu spotrebiteľa v zmysle článku 17 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1215/2012. V tejto súvislosti sa tento súd domnieval, že podľa článku 18 ods. 2 nariadenia č. 1215/2012 mal pán Salvoni podať žalobu proti svojej klientke na súdoch členského štátu, v ktorom má posledná uvedená klientka bydlisko (Nemecko).

15. Tribunale di Milano (súd v Miláne) v súčasnosti konajúci v kontexte konania o osvedčení podľa článku 53 dospel k záveru, že pri vydávaní predmetného platobného rozkazu predtým neoveril svoju právomoc podľa nariadenia č. 1215/2012 tak, ako to vyžaduje jeho článok 28 ods. 1.

16. Za týchto okolností sa vnútroštátny súd domnieva, že automatické vydanie osvedčenia podľa článku 53 by mohlo byť v rozpore s právom Únie, pretože by mohlo zbaviť osobu, proti ktorej môže byť predmetný platobný rozkaz vykonaný, práva na účinný prostriedok nápravy. Vnútroštátny súd konštatuje, že v súlade s článkami 42 a 53 nariadenia č. 1215/2012 nemá právomoc odmietnuť vydať osvedčenie, pretože predmetný platobný rozkaz sa stal právoplatným. Vnútroštátny súd sa však napriek tomu pýta, či mu článok 53 nariadenia č. 1215/2012 vykladaný vo svetle článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) môže udeliť právo uskutočniť iný úkon na účel ochrany spotrebiteľa.

17. Vnútroštátny súd v tejto súvislosti odkazuje na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ voči predajcom alebo dodávateľom v slabom postavení a v dôsledku toho môžu byť za určitých okolností potrebné pozitívne zásahy vnútroštátnych súdov, ak je to potrebné, konajúcich *ex offio* s cieľom napraviť túto nerovnováhu.³ V situácii, akou je tá vo veci samej, je teda potrebné dosiahnuť rovnováhu – podľa názoru vnútroštátneho súdu – medzi potrebou zabezpečiť rýchle a účinné vykonávanie rozsudkov v rámci Európskej únie a potrebou účinnej ochrany spotrebiteľov.

18. Podľa vnútroštátneho súdu by sa dosiahla adekvátna rovnováha takým výkladom článku 53 nariadenia č. 1215/2012, ktorý by umožňoval súdu pôvodu vykonávať *ex offio* právomoci s cieľom overiť, či boli pravidlá o právomoci uvedené v kapitole II oddiele 4 nariadenia (to znamená jeho články 17 až 19) porušené a prípadne informovať spotrebiteľa o možnom porušení. Týmto spôsobom by bola spotrebiteľka oboznámená s tým, že by sa mohla odvolať v súvislosti s obranou proti uznaniu a výkonu rozhodnutia na prostriedky uvedené v článkoch 45 ods. 1 písm. e) a v článku 46 nariadenia č. 1215/2012 na súde členského štátu, v ktorom má bydlisko.

3 Daný súd sa okrem iného odvoláva na rozsudky zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones (C-40/08, EU:C:2009:615); zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349); zo 4. júna 2015, Faber (C-497/13, EU:C:2015:357); z 18. februára 2016, Finanzmarkt EFC (C-49/14, EU:C:2016:98), a z 26. januára 2017, Banco Primus (C-421/14, EU:C:2017:60).

19. Vzhľadom na tieto úvahy sa Tribunale di Milano (súd v Miláne) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa článok 53 nariadenia [č. 1215/2012] a článok 47 [Charty] vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby súdny orgán členského štátu pôvodu dožiadaný vo veci vydania [osvedčenia podľa článku 53] v súvislosti s právoplatne rozhodnutou vecou vykonal svoje právomoci *ex officio* s cieľom overiť porušenie pravidiel uvedených v kapitole II oddiele 4 [nariadenia č. 1215/2012] na účely informovania spotrebiteľa o prípadnom zistenom porušení a umožnenia spotrebiteľovi informovane posúdiť možnosť využiť právny prostriedok podľa článku 45 tohto nariadenia?“

20. Písomné pripomienky v tomto konaní boli doručené zo strany českej vlády, Írska, talianskej vlády a Európskej Komisie.

IV. Analýza

A. Úvodné poznámky

21. V prvom rade pristúpim k objasneniu svojho chápania veci, aby som mohol následne analyzovať právne otázky, ktoré vyvoláva.

22. Po prvé predmetný platobný rozkaz vydal Tribunale di Milano (súd v Miláne), ktorý je tiež vnútroštátnym súdom, na ktorý bola ako na súd pôvodu podaná žiadosť o vydanie osvedčenia podľa článku 53 vo vzťahu k rovnakému rozkazu a ktorý sa rozhodol podať návrh na začatie prejudiciálneho konania. Domnievam sa, že aj keď ide o tú istú jurisdikciu, predmetný platobný rozkaz vydala iná zložka tohto súdu (alebo iný sudca).

23. Po druhé predmetný platobný rozkaz nepredstavuje európsky exekučný titul v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky⁴. Zdá sa, že ide o súdne rozhodnutie založené výlučne na vnútroštátnom práve, ktoré na to, aby bolo uznané a vykonávané cezhranične, musí byť podrobené mechanizmu stanovenému v nariadení č. 1215/2012.

24. Po tretie v návrhu vnútroštátneho súdu na začatie prejudiciálneho konania nie je žiadna zmienka o doručení akýchkoľvek dokumentov pani Fiermonteovej, žalovanej, s bydliskom v Nemecku. Preto nie je jasné, či mala pani Fiermonteová možnosť brániť sa voči vydaniu platobného rozkazu, ktorého sa domáhal pán Salvoni, a či jej boli skutočne riadne doručené predmetné písomnosti. Hoci to nie je predmetom tejto veci, možno by bolo užitočné pripomenúť, že vo všeobecnosti by neexistencia náležitého doručenia písomností v inom členskom štáte mohla mať vplyv na právoplatnosť vydaného rozhodnutia, či už ide o rozhodnutie (v závislosti od osobitostí veci) vydané podľa práva Únie alebo podľa vnútroštátneho práva.

25. Po štvrté v návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je žiadna zmienka o právnom základe na postup, ktorý navrhuje vnútroštátny súd v zmysle vnútroštátneho práva. Vzhľadom na to je možné uvažovať o dvoch scenároch.

26. Na jednej strane si možno predstaviť, že by mohli existovať ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré umožňujú alebo dokonca zaväzujú súd pôvodu pri podaní žiadosti o vydanie osvedčenia podľa článku 53 vykonať určitú formu overenia rozhodnutia, o ktorého výkon sa žiada. V takomto prípade by sa dalo predpokladať, že ak by sa zistili akékoľvek problémy s pôvodným rozhodnutím,

⁴ Ú. v. EÚ L 143, 2004, s. 15; Mim. vyd. 19/007, s. 38.

vnútroštátne právo by umožnilo určitý druh preskúmania tohto rozhodnutia. Otázka, či by takýto postup bol v skutočnosti zlučiteľný s článkom 53 nariadenia č. 1215/2012, je samozrejme iná vec. Zdá sa však možné bezpečne predpokladať, že prípadná právna alebo súdna reakcia na tomto základe by bola zameraná na *základné rozhodnutie*.

27. Na druhej strane – čo sa javí ako tento prípad – je možné, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje žiadny takýto mechanizmus overovania, a prípadná podstata navrhovaného postupu vnútroštátneho súdu sa zakladá výlučne na práve Únie.

28. Opätovne musím priznať, nezaoberajúc sa na chvíľu otázkou, či by takéto preskúmanie bolo podľa práva Únie možné, že som trochu zmätený spôsobom, akým chce vnútroštátny súd postupovať, najmä pokiaľ ide o to, čo bol presne následok takéhoto preskúmania, ak by bolo možné. Ak správne rozumiem tomu, čo navrhuje vnútroštátny súd, potom by tento súd na jednej strane vydal osvedčenie podľa článku 53, ale zároveň by upozornil jedného z účastníkov pôvodného konania a poučil ho, že môže napadnúť výkon toho istého rozhodnutia, ktoré práve osvedčil.

29. Akokoľvek dobre môže byť navrhovaný postup zamýšľaný a dômyselný a bez ohľadu na to, či je takáto komunikácia medzi sudcom a žalovanou povolená podľa vnútroštátneho práva, zastávam názor, že takýto postup by nemusel byť v súlade s viacerými právnymi zásadami.

30. Po prvé súbežné vydanie osvedčenia zo strany súdu pôvodu, ktorým sa autoritatívne potvrdzuje, že súdne rozhodnutie je vykonateľné, a poučenie žalovanej, ktoré ju informovalo o údajne nesprávnej povahe tohto rozhodnutia, by mohlo ohroziť zásadu vzájomnej dôvery, ktorá je základom systému vzájomného uznávania rozsudkov.⁵ Je nepravdepodobné, že orgány zodpovedné za výkon práva dožiadaného členského štátu budú jediné, ktoré sú povinné spochybníť, či rozhodnutiu takéhoto súdu možno dôverovať.

31. Po druhé navrhovaný postup vnútroštátneho súdu by bol v rozpore so zásadou právnej istoty v rozsahu, v akom by v podstate spochybňoval, ak nie priamo právnu platnosť, v skutočnosti určite pôsobnosť osvedčenia podľa článku 53 a rozsudku, na základe ktorého bolo vydané.

32. Po tretie a čo je najdôležitejšie, mám vážne pochybnosti o tom, či je postup navrhovaný vnútroštátnym súdom v súlade so zásadami spravodlivého súdneho konania a rovnosti zbraní tak, ako sú rozpracované v „doktríne vonkajších znakov“, ktorú Európsky súd pre ľudské práva vyvodil zo všeobecne uznávanej zásady, že „spravodlivosti nielenže musí byť učinené zadost', ale je nutné to aj vidieť“. Dodržiavanie článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach vyžaduje, aby súdne konanie bolo spravodlivé tak z vecného, ako aj z hľadiska vonkajších znakov. Členovia súdu musia okrem toho, že sú nestranní a nezávislí, konať počas celého konania spôsobom, ktorý nevyvoláva žiadne podozrenia z možnej zaujatosti.⁶ Predpokladám, že tie isté právne zásady by boli obsiahnuté aj v práve Únie.⁷

33. V porovnaní s týmito normami by navrhovaný postup vnútroštátneho súdu v praxi znamenal, že súd by už nebol nestranným arbitrom, ale z vlastnej vôle a zjavne mimo akéhokoľvek procesného rámca by v skutočnosti vstúpil do mandátu právneho zástupcu žalovanej tým, že by poskytol jednému účastníkovi právne poradenstvo o tom, ako namietat proti rozhodnutiu, ktoré práve osvedčil a o výkon ktorého žiada druhý účastník konania.

⁵ Pozri odôvodnenie 26 nariadenia č. 1215/2012.

⁶ Pozri najmä rozsudky ESLP, 17. januára 1970, Delcourt v. Belgicko (CE:ECHR:1970:0117JUD000268965, § 31), a 7. júna 2001, Kress v. Francúzsko (CE:ECHR:2001:0607JUD003959498, § 41).

⁷ Pozri najmä nedávny rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117, body 41 až 44 a tam citovaná judikatúra).

34. Pre účely týchto návrhov budem chápať otázku položenú vnútroštátnym súdom ako všeobecnejšiu otázku, ktorá je oddelená od osobitného postupu zjavne uvažovaného vnútroštátnym súdom. Je vnútroštátny súd pri vydávaní osvedčenia podľa článku 53 oprávnený (alebo dokonca povinný) v zmysle práva Únie určiť, či súdne rozhodnutie, ktoré sa má osvedčiť, bolo vydané v rozpore s pravidlami o súdnej právomoci v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami?

35. Odpoveď na takto formulovanú otázku prirodzene poskytne stanovisko k obom uvedeným potenciálnym permutáciám, a to, či by takéto konanie bolo povolené (alebo požadované) priamo na základe samotného práva Únie, ako aj k tomu, či by vnútroštátne pravidlá upravujúce takéto preskúmanie boli zlučiteľné s danými ustanoveniami práva Únie. V oboch týchto scenároch by však musel byť jediný možný procesný dôsledok takéhoto preskúmania zameraný na samotné vnútroštátne rozhodnutie alebo prípadne na ukončenie postupu osvedčovania (nevydaním osvedčenia podľa článku 53); inými slovami, dôsledok zlučiteľný so súdnou funkciou nezávislého arbitra.

36. Na základe vyššie uvedeného a predtým, ako sa zameriam na podstatu prejednávanej veci, je potrebné uviesť pár poznámok k právomoci Súdneho dvora v tomto konaní. Hoci žiaden z účastníkov konania, ktorí predložili pripomienky, nevzniesol túto otázku, Súdny dvor posúdi *ex offio*, či má právomoc rozhodovať v konaní, kedy možno nie sú splnené podmienky stanovené pre založenie právomoci Súdneho dvora podľa článku 267 ZFEÚ.

B. O právomoci Súdneho dvora (prvý úkon)

37. Vykonáva súd pôvodu v rámci konania podľa článku 53 nariadenia č. 1215/2012 súdne funkcie? Alebo je úkon v podstate „prepísania“ právoplatného vnútroštátneho rozhodnutia do prílohy I len administratívnej povahy, čo môže byť v rozpore s definíciou „súdneho orgánu“ na účely článku 267 ZFEÚ?

38. Súdny dvor do určitej miery riešil túto otázku vo svojom nedávnom rozsudku vo veci Gradbeništvo Korana, v ktorom konštatoval, že za takých okolností, o aké ide v prejednávanej veci, konanie o vydanie osvedčenia podľa článku 53 malo súdnu povahu, takže vnútroštátny súd mal právo podať návrh na začatie prejudiciálneho konania.⁸

39. Tieto zistenia, obmedzené na také okolnosti, o aké ide vo veci samej, vyvolávajú otázku, či konanie o vydanie osvedčenia podľa článku 53 má *vždy* súdnu povahu, alebo prinajmenšom, či toto konanie má aj súdnu povahu v situácii, akou je situácia v tomto konaní vo veci samej.

40. Podľa ustálenej judikatúry Súdny dvor pri určovaní, či ide o „súdny orgán“ v zmysle článku 267 ZFEÚ, čo je otázkou upravenou výlučne právom Únie, zohľadňuje viaceré faktory, známe ako „kritériá Dorsch“⁹. Aby bolo možné kvalifikovať sa ako „súdny orgán“, ktorý je oprávnený podať návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor, je potrebné overiť, či je dotknutý vnútroštátny orgán ustanovený zákonom, či je stály, či je jeho právomoc nariadená zákonom, či prebieha jeho konanie *inter partes*, či uplatňuje právne normy a či je nezávislý.

41. Okrem toho na účely určenia, či vnútroštátny orgán poverený právnymi predpismi rôznymi kategóriami funkcií má byť považovaný za „súdny orgán“ v zmysle článku 267 ZFEÚ, musí sa určiť, v akej konkrétnej pôsobnosti, súdnej alebo správnej, koná v rámci konkrétneho právneho kontextu, v ktorom žiada o rozhodnutie Súdneho dvora na účely určenia, či je oprávnený prejednávať danú vec a či je oprávnený na vydanie rozsudku v konaní, ktorého cieľom je vydanie rozhodnutia súdnej

⁸ Rozsudok z 28. februára 2019 (C-579/17, EU:C:2019:162, bod 41).

⁹ Pozri rozsudky zo 17. septembra 1997, Dorsch Consult (C-54/96, EU:C:1997:413, bod 23), a nedávny rozsudok zo 17. júla 2014, Torresi (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088, bod 17 a tam citovaná judikatúra).

povahy.¹⁰ Najmä vnútroštátny orgán – aj keď je súdnym orgánom podľa príslušných vnútroštátnych noriem¹¹ – nemožno považovať za „súdny orgán“ v zmysle článku 267 ZFEÚ za okolností, keď rozhoduje o záležitostiach, ktoré mu boli predložené, vykonávaním mimosúdnych funkcií, ako sú napríklad funkcie administratívnej povahy.¹²

42. V tomto štádiu by sa Súdny dvor mohol podrobne zaoberať otázkou, či je každé z kritérií Dorsch splnené, aby bolo možné zistiť, či v skutočnosti môže odpovedať na otázku položenú vnútroštátnym súdom. Neviem však, aký užitočný by bol takýto prístup z jednoduchého dôvodu, a to že v prejednávanej veci ide o podstatu, ktorá určuje prípustnosť a naopak. Bez toho, aby sa vecne odpovedalo na otázku položenú vnútroštátnym súdom (pokiaľ ide o rozsah a povahu postupu podľa článku 53), nie je možné určiť, akú úlohu (iba súdnu alebo správnu) vykonáva vnútroštátny súd v zmysle práva Únie v danom postupe, a teda vyriešiť otázku prípustnosti. Skôr alebo neskôr v diskusii o prípustnosti by sa podstata musela riešiť najneskôr pri diskusii o charaktere konania (súdne, *inter partes*) podľa článku 53 nariadenia č. 1215/2012. Výsledok tejto diskusie by sa potom musel uplatniť na otázku prípustnosti, pričom by sa predstieralo, že po celú dobu nešlo o nič iné ako o posúdenie prípustnosti.

43. V tomto prístupe veľmi nevidím praktický účel. Vyžadovalo by to aj diskusiu o niekoľkých ďalších kritériách Dorsch, ktoré majú obmedzenú alebo dokonca nulovú relevanciu pre podstatu skutočného problému, ktorý zistil vnútroštátny súd, a okrem toho by vyžadovali, aby sa rozoberali viaceré osobitosti vnútroštátneho práva, ktoré jednoducho nie sú k dispozícii.

44. Preto namiesto toho, aby som sa zapojil do bezpochyby vášnivej debaty, či bolo skôr vajce alebo sliepka a do akej miery sliepka definuje vajce, pristúpim priamo k analýze vnútra vajca. V dôsledku toho sa budem najskôr zaoberať podstatou vecí a potom sa na záver týchto návrhov stručne vrátim v záujme úplnosti k otázke právomoci.¹³

C. Posúdenie prejudiciálnej otázky

45. Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 53 nariadenia č. 1215/2012 vykladaný vo svetle článku 47 Charty bráni tomu, aby súd pôvodu požiadaný o vydanie osvedčenia, pokiaľ ide o súdne rozhodnutie, ktoré nadobudlo právnu silu rozhodnutej veci, z úradnej moci zistil, či toto rozhodnutie bolo vydané v rozpore s ustanoveniami o súdnej právomoci vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám.

46. Česká vláda, Írsko a talianska vláda sa domnievajú, že odôvodnenie, ktoré uplatňuje vnútroštátny súd, je v rozpore so znením a duchom nariadenia č. 1215/2012. Komisia na druhej strane tvrdí, že článok 53 nariadenia č. 1215/2012 nebráni súdu pôvodu overiť, či boli porušené pravidlá právomoci stanovené v tom istom nariadení, a prípadne informovať spotrebiteľa. Komisia však dodáva, že toto ustanovenie neukladá súdu pôvodu povinnosť tak urobiť.

47. Vo veľkej miere zastávam názory českej vlády, Írska a talianskej vlády.

1. O účele a funkcii osvedčenia podľa článku 53

48. Hneď v úvode je potrebné zdôrazniť účel a funkciu osvedčenia podľa článku 53.

10 Pozri okrem iného rozsudok zo 17. júla 2014, Torresi (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088, bod 19 a tam citovaná judikatúra).

11 Pozri napríklad rozsudok z 19. októbra 1995, Job Centre (C-111/94, EU:C:1995:340, body 11 a 12).

12 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 31. januára 2013, Belov (C-394/11, EU:C:2013:48, bod 40 a tam citovaná judikatúra).

13 Pozri body 93 až 104 nižšie.

49. Podľa článku 42 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 na účely výkonu rozsudku vydaného v členskom štáte v inom členskom štáte predloží navrhovateľ príslušnému orgánu výkonu v dožiadanom členskom štáte vyhotovenie predmetného rozsudku a osvedčenie podľa článku 53. Osvedčenie tiež musí byť v súlade s článkom 43 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 doručené osobe, proti ktorej sa žiada o výkon, pred prvým opatrením v rámci výkonu rozsudku.¹⁴

50. Účelom osvedčenia podľa článku 53 je autoritatívne uviesť, že rozsudok je vykonateľný. Obsahuje výpis z rozsudku, ako aj prípadné relevantné informácie o trovách konania a výpočte úrokov. Ide teda o dokument s dôležitou informatívnou hodnotou. Vyňatím kľúčových informácií z rozsudku, o ktorého výkon sa žiada, a uľahčením zrozumiteľnosti týchto informácií pre orgány a zainteresované strany – vďaka štandardnému formuláru, ktorý sa musí používať, ktorý je uvedený v prílohe I nariadenia č. 1215/2012 – prispieva osvedčenie podľa článku 53 k rýchlemu a účinnému výkonu rozsudkov vydaných v zahraničí.¹⁵

51. Zatiaľ čo v systéme zavedenom prostredníctvom nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹⁶ nebolo vydanie osvedčenia požadované,¹⁷ po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 1215/2012 sa jeho vydanie stalo povinným. Je to preto, že nové nariadenie, ktoré odstraňuje potrebu doložky vykonateľnosti, stanovuje zjednodušený postup založený na zásade, že rozhodnutie vydané v členskom štáte by sa malo posudzovať tak, ako keby bolo vydané v dožiadanom členskom štáte.¹⁸ Cieľom tejto inovácie je skrátiť trvanie a náklady cezhraničných sporov.¹⁹

52. Orgány dožiadaného členského štátu sú podľa nového systému povinné vykonať rozsudok výlučne na základe informácií uvedených v rozsudku a v osvedčení podľa článku 53. To je dôvod, prečo toto osvedčenie – ako to konštatoval Súdny dvor – tvorí základ pre uplatňovanie zásady priameho výkonu rozsudkov vydaných v zahraničí.²⁰ Jednoducho povedané, bez tohto osvedčenia nie je rozsudok schopný voľného pohybu v rámci európskeho súdneho priestoru.²¹

53. Dôležité je, že podľa nariadenia č. 1215/2012 sa súd pôvodu stal *jediným* vydávajúcim orgánom osvedčenia podľa článku 53 na rozdiel od predchádzajúceho systému, keď príslušný orgán nevyhnutne nezodpovedal súdu, ktorý vydal rozsudok vo veci samej.²² Vzhľadom na to je odôvodnené, že normotvorca Únie rozhodol, že súd, ktorý bol požiadaný o vydanie osvedčenia podľa článku 53, sa zvyčajne nemusí presvedčiť o svojej právomoci vo veci samej. Právomoc je potvrdená, implicitne alebo explicitne, vydaním rozhodnutia, o ktorého výkon sa žiada. Tlačivo uvedené v prílohe I nariadenia č. 1215/2012 totiž vyžaduje, aby súd pôvodu zaujal stanovisko k právomoci vo veci samej len vtedy, ak tento súd vydal „predbežné opatrenie vrátane ochranného opatrenia“²³.

14 Pozri tiež odôvodnenie 32 nariadenia č. 1215/2012.

15 Pozri rozsudok zo 6. septembra 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, bod 41), ako aj návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott v danej veci (EU:C:2012:247, bod 38).

16 Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42.

17 Pozri články 53 až 55 nariadenia č. 44/2001. Pozri tiež rozsudok zo 6. septembra 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, bod 36).

18 Pozri článok 39 nariadenia č. 1215/2012.

19 Pozri v tomto zmysle odôvodnenie 26 nariadenia č. 1215/2012.

20 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. februára 2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, bod 37).

21 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2018:863, bod 44 a tam citovaná judikatúra).

22 V zmysle článku 54 nariadenia č. 44/2001 mal osvedčenie vydať „súd alebo príslušný orgán členského štátu, v ktorom bol vydaný rozsudok“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

23 Pozri bod 4.6.2.2 tlačiva uvedeného v prílohe I nariadenia č. 1215/2012. Pozri tiež článok 42 ods. 2 daného nariadenia.

54. Výklad článku 53 nariadenia č. 1215/2012, ktorý navrhol vnútroštátny súd, nie je možné s vyššie uvedenými úvahami ľahko zosúladiť. Tento výklad by zaraďoval spiatočku najmä vo vzťahu k jednej z hlavných črt nového systému zavedeného nariadením č. 1215/2012. Kontroly, ktoré sa predtým vykonali v dožiadanom členskom štáte pri vydávaní doložky vykonateľnosti, by sa totiž neodstránili, ale iba by sa presunuli do štádia osvedčovania vykonaného v členskom štáte pôvodu. Takéto chápanie daného ustanovenia by teda bolo v rozpore s logikou a duchom nariadenia č. 1215/2012.

55. Tento názor potvrdzuje niekoľko ďalších prvkov.

2. O právomoci súdu pôvodu

56. V rozsudku vo veci Trade Agency Súdny dvor konštatoval, že podľa režimu stanoveného nariadením č. 44/2001 dochádzalo k vydaniu predmetného osvedčenia (následne upraveného v článku 54 nariadenia) „takmer automaticky“²⁴. Článkom 53 nariadenia č. 1215/2012 normotvorca Únie tento prístup potvrdil. Obligatórne podmienky, ktoré toto ustanovenie stanovuje, to potvrdzujú: „súd pôvodu na žiadosť zainteresovaného účastníka vydá osvedčenie“²⁵.

57. Čo však v praxi znamená táto *kvázi automatickosť*? Podľa môjho názoru to znamená, že pri začatí konania podľa článku 53 nariadenia č. 1215/2012 má súd pôvodu overiť, či sú splnené podmienky na uplatnenie tohto ustanovenia. Tento súd by mal najmä overiť, či je nariadenie č. 1215/2012 uplatniteľné *ratione temporis* a *ratione materiae* na prejednávajúcu vec. Tento súd by mal tiež zabezpečiť, aby rozhodnutie, o ktorého výkon sa žiada, bolo ním vydané, a aby bol navrhovateľ „zainteresovaným účastníkom“ v zmysle článku 53.

58. Naproti tomu súd pôvodu nemôže hlbšie skúmať vec a rozšíriť svoje preskúmanie na aspekty sporu, ktoré nespádajú do rámca článku 53 nariadenia č. 1215/2012. Konkrétnejšie, súd pôvodu nemôže prehodnotiť vecné a jurisdikčné otázky, ktoré boli vyriešené v rozsudku, ktorého výkon sa požaduje.

59. Iný výklad tohto ustanovenia by „skratoval“ systém zavedený nariadením č. 1215/2012, čím by sa zaviedla dodatočná vrstva súdneho preskúmania aj v prípade, ak vnútroštátne právo neupravuje (alebo už neupravuje) odvolacie konanie proti predmetnému rozsudku. Tento prístup by teda ohrozil zásadu *res judicata*.

60. Súdny dvor už zdôraznil význam zásady *res judicata* tak pre právny poriadok Únie, ako aj pre vnútroštátny právny poriadok. S cieľom zabezpečiť tak stabilitu práva, ako aj právne vzťahy a riadny výkon spravodlivosti Súdny dvor považoval za dôležité, aby súdne rozhodnutia, ktoré sa stali právoplatnými po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt na ich uplatnenie, už nebolo možné spochybniť.²⁶

61. Preto aj za predpokladu, že platobný rozkaz, ako sa domnieva vnútroštátny súd, bol vydaný v rozpore s pravidlami o právomoci uvedenými v kapitole II oddiele 4 nariadenia č. 1215/2012, táto skutočnosť nemôže zbaviť daný platobný rozkaz jeho právoplatnosti a v dôsledku toho ani jeho cezhraničnej vykonateľnosti.

62. V tomto kontexte je ďalším aspektom, ktorý sa javí ako problematický, skutočnosť, že posúdenie vnútroštátneho súdu sa uskutočnilo *ex offio*.

²⁴ Rozsudok zo 6. septembra 2012 (C-619/10, EU:C:2012:531, bod 41).

²⁵ Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

²⁶ Pozri najmä rozsudok zo 16. marca 2006, Kapferer (C-234/04, EU:C:2006:178, bod 20).

63. Článok 46 nariadenia č. 1215/2012 výslovne stanovuje, že výkon rozhodnutia je možné zamietnuť na základe dôvodov uvedených v článku 45 tohto nariadenia len na „návrh osoby, proti ktorej sa žiada o výkon“. Okrem toho článok 45 ods. 2 uvedeného nariadenia dodáva, že pri skúmaní, či sú splnené kritériá právomoci uvedené v článku 45 ods. 1 písm. e), je „súd, na ktorý sa podal návrh, viazaný skutkovými zisteniami, na ktorých si súd pôvodu založil svoju právomoc“.

64. Tento prístup je možné porovnať s inými prípadmi uvedenými v nariadení č. 1215/2012, kde normotvorca Únie výslovne uložil povinnosť súdu konať *ex offio*. Je to tak najmä v článkoch 27 a 28 a v článku 29 ods. 1 tohto nariadenia.

65. Tieto ustanovenia spoločne svedčia o tom, že normotvorca Únie sa rozhodol ponechať túto vec na podnet účastníka konania, proti ktorému sa má vykonať výkon rozhodnutia, aby namietal proti výkonu rozhodnutia. Táto voľba je pravdepodobne v súlade s cieľom čo najviac podporovať voľný obeh rozsudkov v rámci Európskej únie. Tento cieľ vyžaduje, aby boli stanovené jasné obmedzenia času a spôsobu, akým je možné namietat proti výkonu rozsudku vydaného v zahraničí a na základe akých dôvodov.

66. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievam, že vnútroštátny súd nie je oprávnený overiť, či bol predmetný platobný rozkaz vydaný zákonne, a najmä, či je v súlade s pravidlami právomoci stanovenými v nariadení č. 1215/2012. *A fortiori* vnútroštátny súd nie je povinný tak urobiť *ex offio*.

3. O postupe v zmysle článku 53 nariadenia č. 1215/2012

67. Tento záver potvrdzujú aj úvahy týkajúce sa povahy postupu podľa článku 53 nariadenia č. 1215/2012. Nariadenie č. 1215/2012 neobsahuje žiadne ustanovenie o postupe pri vydávaní osvedčenia podľa článku 53.

68. Správne a praktické prvky tohto konania (ako napríklad vnútorná právomoc v rámci súdu pôvodu, dokumenty, ktoré sa majú poskytnúť, existencia a výška poplatkov atď.) sa teda riadia právnymi predpismi členských štátov. Je to tak však iba za predpokladu, že sa zabezpečí súlad s ustanoveniami nariadenia č. 1215/2012, že fungovanie systému, ktorý je v ňom vytvorený, nebude neúčinné a že dosiahnutie cieľa sledovaného týmto nariadením nebude obmedzované.

69. Ako bolo vysvetlené v bodoch 56 až 61 vyššie, z odôvodnenia nového systému uznávania a výkonu rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ako aj zo znenia článku 53 nariadenia č. 1215/2012 vyplýva, že vydanie osvedčenia podľa článku 53 súdom pôvodu je automatické. Keď sa zistí, že podmienky na uplatnenie článku 53 sú splnené, súd pôvodu vydanie osvedčenia nemôže odmietnuť.

70. Vzhľadom na postup, ktorý musí dodržať súd pôvodu, vyžaduje – povedal by som nevyhnutne – rýchle vybavenie žiadosti zo strany žiadateľa. Akékoľvek dodatočné časové obdobie, ktoré by súd pôvodu požadoval na preskúmanie veci nad rámec samotného splnenia podmienok stanovených v článku 53 nariadenia č. 1215/2012, by pravdepodobne viedlo k zbytočným prieťahom. To by zase ohrozilo účinnosť systému zavedeného nariadením č. 1215/2012, čím by sa zmaril cieľ, aby sa cezhraničné súdne spory stali menej časovo náročné a nákladné.

71. Tak by to bolo najmä v prípade, ak by sa súd pôvodu rozhodol vykonať *ex offio* preverenie s cieľom prehodnotiť otázky, ktorými sa zaoberal (alebo ktorými sa mal zaoberať) v rozsudku, ktorého výkon sa požaduje. To by mohlo zahŕňať napríklad otázku, či tento rozsudok vydal vnútroštátny súd príslušný podľa pravidiel stanovených v kapitole II nariadenia č. 1215/2012.

72. Môj záver k tomuto bodu nie je spochybnený ani judikatúrou, v ktorej Súdny dvor skúmal povahu postupu, na základe ktorého je rozsudok osvedčený ako európsky exekučný titul na účely nariadenia č. 805/2004.²⁷ Povinnosť súdu pôvodu overiť, či sú splnené všetky požiadavky na osvedčenie ako európsky exekučný titul, výslovne vyplýva z článku 6 nariadenia č. 805/2004, z ustanovenia, ktoré v nariadení č. 1215/2012 nemá ekvivalent.

4. O ochrane spotrebiteľov v kontexte nariadenia č. 1215/2012

73. Teraz je potrebné preskúmať, či by mohla viesť k inému záveru skutočnosť, že sa pravidlá o súdnej právomoci, ktoré údajne porušil Tribunale di Milano (súd v Miláne) pri vydávaní predmetného platobného rozkazu, týkali právomoci v konaniach proti spotrebiteľom.

74. Ako bolo uvedené v bode 17 vyššie, vnútroštátny súd sa inšpiroval judikatúrou Súdneho dvora – týkajúcej sa najmä vecí v kontexte smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách²⁸ – podľa ktorej je spotrebiteľ v slabom postavení voči predajcom alebo dodávateľom, a preto môže byť za určitých okolností potrebné, aby vnútroštátne súdy v prípade potreby vykonal kroky na nápravu tejto nerovnosti za určitých okolností.²⁹

75. Vnútroštátny súd sa preto pýta, či táto judikatúra v takej situácii, akou je situácia vo veci samej, umožňuje súdu pôvodu informovať spotrebiteľa o údajnom porušení *ex officio*, pričom by nenamietal a ani neodmietol vydanie osvedčenia podľa článku 53. Tieto informácie by umožnili spotrebiteľke pri úplnom oboznámení sa so skutočnosťou posúdiť, či si želá namietiť proti uznaniu a výkonu platobného rozkazu pred súdom členského štátu, v ktorom má bydlisko tým, že využije opravný prostriedok uvedený v článku 45 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1215/2012.

76. Pokiaľ ide o túto otázku, rovnako ako česká vláda, Írsko, talianska vláda a Komisia sa domnievam, že judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa smernice 93/13 nemôže byť jednoducho prebratá do kontextu nariadenia č. 1215/2012.

77. Smernica 93/13 je zameraná najmä na aproximáciu hmotnoprávných právnych predpisov členských štátov, pokiaľ ide o nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách, pričom ponecháva na členských štátoch, aby stanovili potrebné procesné pravidlá³⁰ v súlade so všeobecne známou zásadou procesnej autonómie.³¹ Judikatúra, na ktorú sa odvoláva vnútroštátny súd, bola teda výsledkom situácií, v ktorých Súdny dvor usúdil, že vnútroštátne procesné pravidlá znemožňujú alebo nadmerne sťažujú spotrebiteľom výkon práv, ktoré im priznáva smernica 93/13.

78. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že článok 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako Súdny dvor rozhodol, ide o kogentné ustanovenie, ktorého cieľom je nahradiť formálnu rovnováhu, ktorú zmluva nastoluje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, účinnou rovnováhou, ktorá obnovuje rovnosť medzi nimi.³² Nariadenie č. 1215/2012 naopak stanovuje spoločné pravidlá procesnej povahy. Neobsahuje žiadne ďalekosiahle hmotnoprávne ustanovenie orientované na výsledky, ktoré by bolo podobné článku 6 ods. 1 smernice 93/13.

27 Pozri najmä rozsudky zo 17. decembra 2015, Imtech Marine Belgium (C-300/14, EU:C:2015:825, body 46 a 47), a zo 16. júna 2016, Pebros Servizi (C-511/14, EU:C:2016:448, bod 25).

28 Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288.

29 Pozri judikatúru citovanú v poznámke pod čiarou 3 vyššie.

30 Pozri najmä odôvodnenia 10 a 24 smernice 93/13.

31 Pozri okrem iných rozsudok z 26. októbra 2006, Mostaza Claro (C-168/05, EU:C:2006:675, bod 24).

32 Pozri okrem iných rozsudok zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, bod 40 a tam citovaná judikatúra).

79. To nie je prekvapujúce. Nariadenie č. 1215/2012 obsahuje rôzne ustanovenia, ktoré sú špecifické pre spotrebiteľov a poskytujú im v konaní špecifické práva. Ako objasňuje odôvodnenie 18 „v oblasti poistenia, *spotrebiteľských* a pracovných zmlúv by slabší účastník mal byť chránený normami právomoci, ktoré lepšie chránia jeho záujmy než všeobecné normy“³³.

80. V súlade s tým v zmysle článku 17 ods. 1 písm. c) daného nariadenia sa právomoc určí podľa pravidiel uvedených v kapitole II oddiele 4 „vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania..., ak ide... o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností“. Na druhej strane v súlade s článkom 18 ods. 2 nariadenia č. 1215/2012 „druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko“.

81. Okrem toho článku 45 ods. 1 písm. e) bod i) a 46 nariadenia č. 1215/2012 poskytujú spotrebiteľom osobitný dôvod na odmietnutie uznania a výkonu v prípadoch, keď je predmetný rozsudok v rozpore s osobitnými pravidlami o právomoci uvedenými vyššie.

82. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti zastávam názor, že normotvorca Únie vo veciach upravených nariadením č. 1215/2012 zohľadnil osobitnú situáciu spotrebiteľov a na tento účel vypracoval pravidlá *ad hoc*. Nariadenie č. 1215/2012 preto už obsahuje množstvo dodatočných procesných záruk, ktoré sa považujú za potrebné pre spotrebiteľov. V rámci tohto rámca, už veľmi chrániaceho spotrebiteľov, nie je potrebné „prehrievať“ článok 53 tohto nariadenia na účel zavedenia – prostredníctvom výkladu – dodatočných záruk tak, ako to navrhuje vnútroštátny súd.

83. Zo systematického hľadiska, ak by existencia dodatočnej úrovne ochrany spotrebiteľov mala byť „vnesená“ do ustanovení nariadenia č. 1215/2012, malo by sa podobné zaobchádzanie vzťahovať aj na ostatné kategórie osôb, ktoré normotvorca Únie považoval za hodné osobitnej ochrany, keď vystupujú v pozícii žalovaných?³⁴

84. V tejto súvislosti treba tiež uviesť, že v samotnej judikatúre, na ktorú odkazuje vnútroštátny súd, Súdny dvor uznal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna. Konkrétne v tomto zmysle uviedol, že právo Únie neukladá vnútroštátnemu súdu povinnosť neaplikovať vnútroštátne procesné predpisy priznávajúce rozhodnutiu právnu silu rozhodnutej veci, aj keby to umožnilo napraviť porušenie ustanovenia akejkoľvek povahy obsiahnutého v smernici 93/13.³⁵ Ako však bolo uvedené v bodoch 59 až 61 vyššie, navrhovaný postup vnútroštátneho súdu by viedol k spochybneniu konečného charakteru rozhodnutia, pre ktoré sa žiada o vydanie osvedčenia podľa článku 53.

5. O článku 47 Charty

85. Ako posledný bod musím uviesť, že aj keď sa článok 47 Charty pridáva k rovnici, môj záver o správnom výklade článku 53 nariadenia č. 1215/2012 zostáva nedotknutý.

33 Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Pozri tiež odôvodnenie 14 nariadenia č. 1215/2012.

34 Napríklad poisťník, poistený, oprávnený z poistenia, poškodený, zamestnanec (pri uvedení iba tých, ktorí sú vymenovaní v článku 45 ods. 1 písm. e) bode i) nariadenia č. 1215/2012).

35 Pozri napríklad rozsudok z 26. januára 2017, Banco Primus (C-421/14, EU:C:2017:60, bod 47 a tam citovaná judikatúra).

86. Normotvorca Únie zohľadnil potrebu zabezpečiť, aby zainteresované strany mali k dispozícii primerané súdne prostriedky, ktoré im umožnia brániť sa proti výkonu rozsudkov vydaných v zahraničí. V odôvodnení 29 nariadenia č. 1215/2012 normotvorca Únie zdôrazňuje, že „priamy výkon rozsudku v dožiadanom členskom štáte, ktorý bol vydaný v inom členskom štáte, bez vyhlásenia jeho vykonateľnosti by nemal ohroziť dodržanie práv na obhajobu“ a ďalej dodáva v odôvodnení 38, že toto nariadenie rešpektuje základné práva „najmä právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces, ktoré sú zaručené v článku 47 charty“.

87. Existuje už niekoľko záruk, ktoré v plnej miere zaručujú tento cieľ.

88. Po prvé, ak je pravda, že predmetný platobný rozkaz bol vydaný v rozpore s pravidlami o právomoci uvedenými v kapitole II oddiele 4 nariadenia č. 1215/2012, pani Fiermonteová sa môže brániť proti jeho uznaniu a výkonu v Nemecku odvolaním sa na kombinované ustanovenia článku 45 ods. 1 písm. e) bodu i) a článku 46 toho istého nariadenia.

89. Po druhé by pani Fiermonteová mohla využiť aj dôvod zamietnutia uvedený v článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1215/2012 v prípade, že bol rozsudok vydaný bez účasti žalovaného v konaní, ak budú splnené podmienky, ktoré to umožňujú. Podľa tohto ustanovenia sa uznanie rozsudku na návrh žalovaného zamietne „ak sa mu nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že žalovaný opomenul začať konanie, ktorým by napadol rozsudok, keď tak mohol urobiť“.

90. Po tretie systém ochrany, ktorý je súčasťou ustanovení nariadenia č. 1215/2012, je ďalej doplnený zásadou zodpovednosti štátu. Ak by sa pani Fiermonteová domnievala, že utrpela škodu v dôsledku porušenia pravidiel stanovených nariadením č. 1215/2012 súdu pôvodu a pokiaľ ide o prípadné náklady, ktoré už vznikli z nezákonného rozhodnutia vydaného súdom pôvodu, a teda bez ohľadu na ďalšie konanie príslušného súdu dožiadaného členského štátu, mala by možnosť požiadať príslušný členský štát (členské štáty) o náhradu škody.

91. Podľa ustálenej judikatúry sa totiž zásada zodpovednosti štátu za škodu alebo škodu spôsobenú jednotlivcom v dôsledku porušenia práva Únie, za ktoré môže byť zodpovedný štát, vzťahuje na každý prípad, v ktorom členský štát porušuje právo Únie, ktorýkoľvek orgán verejnej moci je zodpovedný za porušenie vrátane prípadov, keď predmetné porušenie vyplýva z rozhodnutia súdu.³⁶

92. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievam, že článok 53 nariadenia č. 1215/2012 bráni tomu, aby súd pôvodu dožiadaný vo veci vydania osvedčenia v súvislosti s právoplatne rozhodnutou vecou posúdil *ex offio*, či bolo toto rozhodnutie vydané v rozpore s pravidlami o súdnej právomoci vo vzťahu ku spotrebiteľským zmluvám.

D. O právomoci Súdneho dvora (druhý úkon)

93. Po posúdení veci samej sa nakoniec len pre úplnosť vrátim k otázke právomoci.

94. Rôzne úvahy ma vedú k názoru, že funkcie vykonávané súdom pôvodu po požiadaní o vydanie osvedčenia podľa článku 53 majú súdnu povahu. Takýto súd teda môže podať návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ.

³⁶ Pozri najmä rozsudok z 30. septembra 2003, Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513, body 30 až 59).

95. Po prvé v bode 52 vyššie som zdôraznil dôležitosť osvedčenia podľa článku 53 v rámci systému nariadenia č. 1215/2012. Toto osvedčenie predstavuje základ pre uplatňovanie zásady priameho výkonu rozsudkov vydaných v zahraničí. Hneď ako sa osvedčenie podľa článku 53 poskytne príslušnému orgánu vymáhania práva, v praxi nadobudne vlastný život. Všetky informácie potrebné na výkon príslušného rozsudku by sa mali v zásade nájsť v osvedčení „užívateľsky prívetivým“ spôsobom. Je teda možné predpokladať, že ak nebudú napadnuté, orgány vymáhania práva pravdepodobne nebudú kontrolovať presnosť týchto informácií skúmaním textu predmetného rozsudku, ktorý bude často vypracovaný v jazyku, ktorý nevedia prečítať. Preto je možné v praxi považovať za pravidlo, že osvedčenie podľa článku 53 bude predstavovať základ pre vykonanie rozsudku.

96. Po druhé úloha orgánu zodpovedného za získavanie informácií od orgánu, ktorý vydal rozsudok, o výkon ktorého sa žiada, a zavedenie týchto informácií do konkrétnej formy môžu byť často skôr mechanické. Nemusia to však byť vždy tak. Na vyplnenie tlačiva v prílohe I k nariadeniu č. 1215/2012 sa vyžadujú podrobnejšie informácie. Je celkom možné, že niektoré z týchto informácií nemožno nájsť v rozsudku, o výkon ktorého sa žiada. Niektoré z týchto otázok môžu byť samozrejme sporné. Iné môžu vyžadovať určitý výklad konečného rozsudku.

97. Okrem toho skutočnosť, či sú podmienky uplatnenia článku 53 nariadenia č. 1215/2012, ktoré sú uvedené v bode 57, splnené, by mohla byť predmetom sporu medzi účastníkmi konania. Vec *Gradbeništvo Korana*³⁷ je toho dobrým príkladom.

98. Všetky tieto náležitosti a možnosti ma vedú k celkom jasnému záveru: vyplnenie osvedčenia podľa článku 53 sa sotva kvalifikuje ako „správny“ postup, ktorý sa rovná situácii, v ktorej je niekto len požiadaný, aby opečiatkoval dokument bez veľkého uvažovania alebo vecného zainteresovania.

99. Po tretie vzhľadom na toto chápanie nepovažujem za uspokojivý výklad článku 53 nariadenia č. 1215/2012, podľa ktorého (súdna alebo správna) povaha funkcií vykonávaných orgánom, ktorý vydáva osvedčenie, závisí vždy od druhu otázok, ktoré sa musia riešiť počas tohto osobitného postupu. Povaha týchto funkcií stanovená v ustanoveniach nariadenia č. 1215/2012 musí byť rovnaká od začiatku až do skončenia konania bez ohľadu na to, či sa otázky, ktoré musí súd pôvodu riešiť, ukázali byť viac alebo menej komplikované, alebo či zahŕňajú posúdenia, ktoré môžu do určitej miery presahovať rámec toho, čo je výslovne zahrnuté v rozsudku, o výkon ktorého sa žiada. Zjednodušene konštatujem, že je ťažké prijať prístup, podľa ktorého by osobitosti a (ne-)šťastia konkrétneho prípadu mohli zmeniť článok 53 nariadenia č. 1215/2012 na postup s premennými, ktorý niekedy bude a inokedy nebude mať súdnu povahu.

100. Po štvrté a napokon na všeobecnejšej úrovni by mohlo byť užitočné pripomenúť, že postup vydávania osvedčení podľa článku 53 prebieha v praxi na vnútroštátnej úrovni rôznymi formami „internej delegácie“³⁸. Vydanie osvedčenia podľa článku 53 môže vykonať individuálny sudca, prípadne ho možno delegovať na súdneho úradníka alebo iného úradníka súdu, ale stále sa vykonáva *na vnútroštátnom súde*.

101. Zastávam názor, že ak je vnútroštátny orgán, ktorý podáva návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa všeobecnej a inštitucionálnej definície „súdny orgán“ podľa vnútroštátneho práva relevantný, je potrebné predložiť silné argumenty na preukázanie toho, že bez ohľadu na všeobecnú súdnu povahu týchto súdnych konaní tento orgán v konkrétnom prípade vo veci samej zjavne

³⁷ Rozsudok z 28. februára 2019 (C-579/17, EU:C:2019:162).

³⁸ O rozlišovaní medzi takouto internou delegáciou a externou delegáciou pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2016:825, body 96 a 97).

vykonáva len administratívne funkcie.³⁹ Zdá sa mi, že Súdny dvor dospel k tomuto záveru len vtedy, ak bolo nesporné, že predmetná činnosť, hoci bola vykonaná súdnym orgánom, neviedla k rozhodnutiu, ktoré by malo súdny charakter.⁴⁰ Naopak v prípadoch, keď bola situácia menej priama, sa zdá, že Súdny dvor poskytol vnútroštátnemu súdu „výhodu pochybností“⁴¹.

102. Tento prístup považujem za primeraný a odôvodnenejší v rámci systému súdnej spolupráce zavedeného nariadením č. 1215/2012. Prevádzka celého systému, ktorého dôležitým prvkom je článok 53, sa opiera o ústrednú úlohu, ktorú majú súdne orgány. V prípade, že súdny orgán pochybuje o ustanoveniach nariadenia č. 1215/2012, je v záujme zabezpečenia jednotnosti a jasnosti práva, aby prístup k Súdnemu dvoru podľa článku 267 ZFEÚ nebol vykladaný neprimerane reštriktívne.

103. V prejednávanej veci je nepochybné, že Tribunale di Milano (súd v Miláne) a jednotlivý sudca zjavne oprávnený vydávať osvedčenie podľa článku 53 sú súčasťou bežného talianskeho súdnictva. Okrem toho konanie uvedené v článku 53 nariadenia č. 1215/2012 z vyššie uvedených dôvodov zjavne nemá len administratívny charakter.

104. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy zastávam názor, že Súdny dvor má právomoc odpovedať na otázku položenú v tomto konaní.

V. Návrh

105. Navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Tribunale di Milano (súd v Miláne, Taliansko) odpovedal takto:

- Článok 53 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie) bráni tomu, aby súd pôvodu dožiadaný vo veci vydania osvedčenia v súvislosti s právoplatne rozhodnutou vecou vykonal svoje právomoci *res judicata* s cieľom overiť, či bolo rozhodnutie vydané v rozpore s pravidlami o právomoci týkajúcimi sa spotrebiteľských zmlúv.

39 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Wahl v spojených veciach Torresi (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:265, body 72 a 73).

40 Pozri napríklad rozsudok z 19. októbra 1995, Job Centre (C-111/94, EU:C:1995:340).

41 Pozri napríklad rozsudok zo 16. decembra 2008, Cartesio (C-210/06, EU:C:2008:723, body 54 až 63).